

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 1 з 22

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ**

ПОГОДЖУЮ

Перший проректор
Херсонської державної
морської академії

Олена ДЯГИЛЕВА

03.10.2025р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Херсонської державної
морської академії

Виктор ГУСЄВ

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО КАФЕДРУ
ЗАГАЛЬНОФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ТА
МОРСЬКОЇ БЕЗПЕКИ
ХЕРСОНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ МОРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
СМЯ 03-9.4.1.2-2025**

СХВАЛЕНО

радою із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти ХДМА протокол від 18.09.2025 р. № 1
Голова ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти ХДМА

Олена ДЯГИЛЕВА

СХВАЛЕНО

вченою радою
Херсонської державної
морської академії
протокол від 29.09.2025 р. № 3
т.в.о. ученого секретаря

Андрій БЕНЬ

Введено в дію наказом
від 03.10.2025 р. № 326

Херсон – 2025

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 2 з 22

ЗМІСТ

Передмова

1. Площина застосування	3
2. Нормативні посилання	4
3. Терміни, визначення та скорочення	5
4. Загальні положення.....	6
5. Основні функції кафедри за напрямками діяльності.....	7
6. Структура та управління.....	12
7. Права.....	14
8. Відповідальність.....	14
9. Взаємовідносини з іншими підрозділами	16
10. Організаційне та навчально-методичне забезпечення кафедри.....	16
11. Прикінцеві положення	17

Аркуш розсилки

Аркуш ознайомлення

Аркуш обліку змін

Аркуш обліку періодичних перевірок

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 3 з 22

ПЕРЕДМОВА

1. "Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії" (далі – Положення) розроблено завідувачем кафедри в.о. завідувача кафедри загальнофахової підготовки та морської безпеки Альоною СОКОЛ.
2. "Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії" схвалюється радою із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти ХДМА, вченою радою Херсонської державної морської академії.
3. "Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії" вводиться в дію наказом ректора Херсонської державної морської академії.
4. "Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії" розміщується в Електронному каталозі діючої нормативної бази ХДМА та Реєстрі внутрішніх нормативних документів ХДМА.
5. Оновлення Положення проводиться з інтервалом, що не перевищує п'ять років.

1. ПЛОЩИНА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Площиною застосування Положення є організація діяльності кафедри загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії.

1.2. Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки складається на основі Типового положення про кафедру Херсонської державної морської академії та створюється з урахуванням специфіки діяльності кафедри загальнофахової підготовки та морської безпеки, розробляється завідувачем кафедри, візується деканом факультету за погодженням керівників провідних відділів, що сприяють організації освітнього процесу у Херсонській державній морській академії.

1.3. Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки розроблено відповідно до чинного законодавства України і є документом, що регламентує діяльність кафедри загальнофахової підготовки та морської безпеки.

1.4. Положення може бути надано для перевірки, огляду, ознайомлення іншим підприємствам, установам, організаціям, роботодавцям, державним органам, органам місцевого самоврядування, аудиторам із сертифікації якості та ін.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 4 з 22

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

- Конституція України;
- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-УІІ (зі змінами);
- Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-УІІІ (зі змінами);
- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості у європейському просторі вищої освіти (ESG 2015);
- Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VІІІ (зі змінами);
- Методичні рекомендації Міністерства науки і науки України для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності;
- Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (затверджено наказом МОН України від 11.07.2019 р. № 977, зареєстровано у Мінюсті України від 08.08.2019 р. за № 880/33851);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (у редакції від 24.03.2021 р. № 365);
- Статут Херсонської державної морської академії;
- Стратегія розвитку ХДМА;
- Типове положення про кафедру;
- Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у ХДМА;
- Кодекс корпоративної культури та академічної доброчесності в ХДМА;
- Положення про студентське самоврядування в ХДМА;
- Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти у Херсонській державній морській академії;
- Положення про організацію та проведення практики курсантів та студентів Херсонської державної морської академії – для випускових кафедр;
- Положення про визначення рейтингу науково-педагогічних працівників Херсонської державної морської академії;
- Положення про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників ХДМА;
- Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Херсонській державній морській академії;
- Процедура вирішення конфліктних ситуацій (булінг, дискримінація, сексуальні домагання, корупція);
- Документована процедура Управління документацією;

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 5 з 22

- Порядок перевірки на плагіат наукових та навчальних видань Херсонської державної морської академії;
- Положення про організацію освітнього процесу в ХДМА;
- Посадові інструкції завідувача кафедри, професора, доцента, старшого викладача, викладача, асистента, лаборанта кафедри та іншого навчально-допоміжного персоналу;
- Положення про прийняття, переведення та звільнення з посад науково-педагогічних та педагогічних працівників ХДМА;
- Документи СМЯ ХДМА;
- накази ректора академії, рішення вченої ради академії, рішення ректорату, вчених рад факультетів, розпорядження деканів та ін.;
- Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 10.11.2015 № 766-УШ (зі змінами).

3. ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА СКОРОЧЕННЯ

3.1. У цьому положенні терміни і визначення використовуються у такому значенні:

Кафедра – це базовий структурний підрозділ Херсонської державної морської академії, що здійснює освітню, методичну та наукову діяльність за певною спеціальністю чи міжгалузевою групою спеціальностей, до складу якого входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене звання. До складу кафедри входять навчально-педагогічні працівники та навчально-допоміжний персонал, у особі лаборанта, який забезпечує технічний супровід освітнього процесу кафедри та документообіг її.

Науково-педагогічні працівники – особи, які за основним місцем роботи у закладах вищої освіти провадять навчальну, методичну, наукову (науково-технічну) та організаційну діяльність.

Робочий час наукового працівника передбачає виконання ним наукової, дослідницької, консультативної, методичної, організаційної роботи та інших видів діяльності відповідно до затверджених положень. Норми часу методичної, наукової, організаційної роботи визначаються закладом вищої освіти.

3.2. Скорочення:

МОН - Міністерство науки і освіти України;

ХДМА, академія – Херсонська державна морська академія.

Вчена рада ХДМА, вчена рада академії - вчена рада Херсонської державної морської академії.

Рада – рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти Херсонської державної морської академії.

ЗВО – заклад вищої освіти.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 6 з 22

Здобувач ВО, здобувач – здобувач вищої освіти.

НАЗЯВО – Національна агенція із забезпечення якості вищої освіти.

СМЯ ХДМА – система менеджменту якості Херсонської державної морської академії.

НПП – науково-педагогічні працівники.

ОП – освітня програма.

ОК – освітня компонента.

НДР – науково-дослідницька робота.

Положення – Типове положення про кафедру Херсонської державної морської академії.

ЄКТС – Європейська кредитно-трансферна система, що створено для забезпечення єдиної міждержавної процедури виміру й порівняння між закладами освіти результатів навчання здобувачів вищої освіти, їхнього академічного визнання.

ЗФПтаМБ - загальнофахової підготовки та морської безпеки.

4. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Положення регламентує роботу кафедри ЗФПтаМБ за різними напрямками діяльності: навчальним, навчально-методичним, науковим, організаційним та ін.

4.2. Кафедра ЗФПтаМБ створюється та ліквідується відповідно до рішення вченої ради ХДМА за наказом ректора академії.

4.3. Кафедра загальнофахової підготовки та морської безпеки є структурним підрозділом академії, що перебуває у структурі факультету судноводіння, проводить освітню, методичну та наукову діяльність за спеціальністю J5 «Морський та внутрішній водний транспорт», спеціалізаціями: J5.01 «Навігація і управління морськими суднами» J5.02 «Управління судновими технічними системами і комплексами», J5.03 «Експлуатація суднового електрообладнання і засобів автоматики».

До складу кафедри входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання.

Кафедра підпорядковується факультету судноводіння.

4.4. Діяльність кафедри ЗФПтаМБ здійснюється на підставі щорічного плану роботи кафедри, що охоплює функції і напрями, зазначені у розділі 5 цього Положення.

4.5. План роботи кафедри ЗФПтаМБ розробляється, обговорюється і затверджується на засіданні кафедри.

4.6. Звіт про діяльність кафедри ЗФПтаМБ обговорюється і затверджується на засіданні кафедри.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 7 з 22

5. ОСНОВНІ ФУНКЦІІ КАФЕДРИ ЗА НАПРЯМАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

5.1. Навчальна робота:

5.1.1. Супроводження освітнього процесу і надання рекомендацій щодо його організації за різними формами навчання (денною та заочною) і видами освітньої діяльності (аудиторна, позааудиторна, дистанційна, самостійна, індивідуальна тощо), у тому числі проведення консультацій та контрольних заходів відповідно до затверджених освітніх програм, навчальних планів і графіку освітнього процесу.

5.1.2. Забезпечення якості освітнього процесу відповідно до стандартів вищої освіти, нормативних документів із організації його відповідно до соціального запиту, критеріїв міжнародних стандартів та вимог роботодавців.

5.1.3. Імплементация перспективного досвіду щодо забезпечення якості освіти.

5.1.4. Моніторинг якості навчання здобувачів ВО з освітніх компонент, аналіз результатів поточного та підсумкового контролю.

5.1.5. Організація та контроль самостійної роботи здобувачів ВО.

5.1.6. Упровадження інноваційних технологій в освітній процес академії.

5.1.7. Залучення провідних фахівців-практиків і вчених із метою обміну науково-педагогічним, професійним досвідом.

5.1.8. Облік і моніторинг успішності та відвідування навчальних занять здобувачами ВО.

5.1.9. Участь та організація моніторингу залишкового рівня знань здобувачів ВО з освітніх компонент.

5.1.10. Участь викладачів кафедри загальнофахової підготовки та морської безпеки у роботі апеляційних комісій з освітніх компонент.

5.1.11. Участь у програмах академічної мобільності здобувачів ВО і НПП.

5.2. Методична робота:

5.2.1. Розроблення та періодичне оновлення робочих навчальних програм з освітніх компонент, силабусів, конспектів лекцій, практичних, лабораторних занять, методичних рекомендацій до різних форм освітньої діяльності (самостійна робота, практичні роботи, консультації та ін.), навчально-методичних матеріалів та комплексів.

5.2.2. Діагностика змісту і якості навчання (тестові завдання, завдання для контрольних робіт тощо), впровадження методики контролю та розроблення критеріїв оцінювання.

5.2.3. Розроблення вибіркового компоненту освітньої програми та презентація їх.

5.2.4. Організація заходів щодо підвищення цифрової грамотності НПП кафедри.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 8 з 22

5.2.5. Упровадження в освітній процес академії освітньо-цифрових ресурсів, зокрема LMS Moodle та інших інноваційних засобів навчання.

5.2.6. Продукування та супроводження інтерактивних електронних курсів на платформі LMS Moodle

5.2.7. Продукування та публікація навчально-методичної продукції (навчально-методичних посібників, посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання їх, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/ методичних вказівок/рекомендацій, робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць).

5.2.8. Підвищення кваліфікації НПП в Україні та за межами її.

5.2.9. Розроблення засобів удосконалення оцінювання якості освітнього процесу.

5.2.10. Проведення показових майстер-класів, тренінгів, методичних практикумів та інших форм освітньої діяльності з метою підвищення фахової кваліфікації НПП.

5.2.11. Організація академічної мобільності НПП із метою обміну досвідом із фахівцями провідних закладів вищої освіти.

5.2.12. Організація заходів, спрямованих на науково-педагогічне наставництво.

5.3. Наукова робота:

5.3.1. Проведення наукових досліджень.

5.3.2. Упровадження результатів наукових досліджень кафедри ЗФПтаМБ в практику освітнього процесу.

5.3.3. Організація, участь у наукових заходах різного рівня (конференцій, виставок, круглих столів, форумів, тренінгів, майстер-класів, науково-методичних семінарів, вебінарів тощо).

5.3.4. Підготовка та видання наукових публікацій у періодичних виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, у наукових періодичних виданнях інших держав; у наукових виданнях, включених до категорії «А» Переліку наукових фахових видань України або у закордонних виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та Scopus; розроблення (укладання) підручників, навчальних посібників (включаючи електронні), монографій (одноосібних, колективних) тощо.

5.3.5. Сприяння науковій активності викладачів, підвищенню індексу Гірша (h-індекс) у Scopus, Web of Science Core Collection, Google Scholar; оновлення наукових профілів.

5.3.6. Організація науково-дослідницької роботи здобувачів ВО, залучення їх до наукової та дослідницької роботи кафедри (керівництво науково-дослідницькою роботою здобувача з подальшою публікацією у наукових збірниках та/або науковою доповіддю; керівництво здобувачем,

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 9 з 22

який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади або Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт; керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою; наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня тощо).

5.3.7. Керівництво науковою роботою здобувачів ВО, які беруть участь у виконанні НДР кафедри, роботі наукових гуртків, наукових конференціях, семінарах та олімпіадах, безпосереднім організатором яких є кафедра.

5.3.8. Керівництво здобувачем загальної середньої освіти, який посів призове місце на III або IV етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з базових навчальних предметів, II або III етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру «Мала академія наук України».

5.3.9. Участь членів кафедри ЗФПтаМБ у журі III або IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із базових навчальних предметів, II або III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів – членів Національного центру «Мала академія наук України».

5.3.10. Розгляд дисертацій, представлених до захисту, контроль за дотриманням термінів захисту дисертацій докторів філософії та докторів наук.

5.3.11. Здобуття членами кафедри ЗФПтаМБ наукового ступеня доктора наук, ступеня доктора філософії (кандидата наук). Присвоєння членам кафедри вченого звання професора, доцента.

5.3.12. Здобуття членами кафедри ЗФПтаМБ другої вищої освіти.

5.3.13. Участь НПП кафедри ЗФПтаМБ у роботі експертних рад, комісій, робочих груп Міністерства освіти і науки України, національної агенції НАЗЯВО, Державної служби якості освіти, інших органів із забезпечення якості освіти, спеціалізованих рад на здобуття наукового ступеня доктора наук і доктора філософії, редакційних колегій фахових видань тощо.

5.3.14. Рецензування монографій, підручників, навчальних посібників, словників, довідників, дисертацій, авторефератів, наукових статей, наукових проєктів, звітів тощо.

5.3.15. Виконання членами кафедри ЗФПтаМБ функцій головного редактора, члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, іноземного рецензованого наукового видання, що індексується в бібліографічних базах.

5.3.16. Участь членів кафедри ЗФПтаМБ в атестації наукових кадрів як офіційного опонента, члена постійної спеціалізованої вченої ради або разової спеціалізованої вченої ради.

5.3.17. Проведення наукових заходів іноземною мовою.

5.3.18. Участь у міжнародних та вітчизняних наукових та освітніх проєктах.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 10 з 22

5.3.19. Участь членів кафедри ЗФПтаМБ у міжнародній експертизі, сприяння отриманню ними звання «суддя міжнародної категорії».

5.3.20. Виконання членами кафедри ЗФПтаМБ функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту).

5.3.21. Отримання членами кафедри ЗФПтаМБ авторських свідоцтв, патентів.

5.3.22. Стажування на підприємстві (установі, організації) в Україні та за кордоном відповідно до освітніх компонент, які викладають НПП.

5.3.23. Отримання членами кафедри ЗФПтаМБ сертифікату міжнародного зразка про знання іноземної мови не менше, ніж рівень B2 (IELTS, TOEFL, TOEIC, Cambridge ESOL, PTE та ін.).

5.3.24. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками кафедри. Імплементация норм академічної доброчесності та популяризація її в науково-освітньому середовищі, етики академічних взаємовідносин в освітній та науковій діяльності науково-педагогічних працівників кафедри та здобувачів вищої освіти.

5.3.25. Обов'язкова звітна документація з питань науково-дослідницької роботи викладачів кафедри ЗФПтаМБ містить інформацію про:

- наукову та науково-технічну діяльність кафедри ЗФПтаМБ за календарний рік;

- кількісні показники науково-дослідницької роботи кафедри ЗФПтаМБ за календарний рік;

- перелік публікацій НПП кафедри ЗФПтаМБ (монографії, підручники, навчальні посібники, словники та ін.);

- звіти про виконання держбюджетних НДР та загальнокафедральних (ініціативних) НДР, які виконуються НПП в межах основного робочого часу їх;

- звіт про виконання індивідуальної програми стажування (наукового стажування) наукових і науково-педагогічних працівників ХДМА у провідних закладах вищої освіти та установах в Україні та за межами її

5.4. Організаційна робота:

5.4.1. Аналіз та укомплектованість кафедри ЗФПтаМБ відповідно до обсягу річного навчального навантаження кафедри.

5.4.2. Розподіл та затвердження навчального навантаження з ОК, що закріплені за кафедрою.

5.4.3. Виконання ОП відповідно до його графіку, розкладів навчальних занять, заліків, екзаменів, консультацій; організація заміни НПП за виробничою необхідністю.

5.4.4. Організація діяльності, спрямованої на збереження контингенту ХДМА, профорієнтацію зі вступниками.

5.4.5. Організація діяльності куратора (тьютора) академічної групи академії.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 11 з 22

5.4.6. Оновлення та поширення інформації щодо діяльності кафедри на інформаційних стендах, веб-сторінці Кафедри, розміщених на сайті академії, у соціальних мережах, на освітній платформі LMS Moodle.

5.4.7. Участь НПП кафедри ЗФПтаМБ у роботі експертних рад, комісій, робочих груп Міністерства освіти і науки України, НАЗЯВО, Державної служби якості освіти, інших органів із забезпечення якості освіти, спеціалізованих рад на здобуття наукового ступеня доктора наук і доктора філософії, редакційних колегій фахових видань тощо.

5.4.8. Планування і звітування щодо роботи кафедри за різними видами діяльності (навчальна, методична, організаційна, виховна, наукова та інші).

5.4.9. Участь НПП кафедри ЗФПтаМБ у роботі проектної групи, яка готує для акредитування освітньої програми та подання до НАЗЯВО матеріалів, що підтверджують відповідність освітньої програми та освітньої діяльності ХДМА за такою програмою стандарту вищої освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньої програми.

5.4.10. Організація діяльності щодо матеріально-технічного підтримування та оновлення аудиторного фонду кафедри.

5.4.11. Планування, організація та проведення засідань кафедри.

5.4.12. Участь членів кафедри ЗФПтаМБ у засіданнях вчених рад факультету судноводіння, вченої ради академії, ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в Херсонській державній морській академії та інших.

5.4.13. Виконання членами кафедри загальнофахової підготовки та морської безпеки обов'язків завідувача кафедри, керівника структурного підрозділу (відділу) академії, відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти.

5.4.14. Проведення періодичного опитування здобувачів вищої освіти з метою оцінювання методів, видів навчання та подальшого аналізу викладачами кафедри шляхів оптимізації процесу викладання навчального матеріалу з освітніх компонент за профілем кафедри.

5.5. Виховна робота:

5.5.1. Виховання сучасного здобувача ВО як високорозвиненої особистості в дусі українського патріотизму і поваги до Конституції, державних символів, мови, історії та культури України.

5.5.2. Організація та проведення заходів, спрямованих на реалізацію патріотичного виховання здобувачів ВО, забезпечення гуманістичної парадигми освітнього процесу та студентоцентризму.

5.5.3. Організація діяльності кафедри ЗФПтаМБ щодо навчання НПП за програмами протидії булінгу, дискримінації (національної, расової, статевої, фізичної тощо), сексуальним домаганням, аб'юзу та корупції.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 12 з 22

5.5.4. Упровадження заходів, спрямованих на виховання культури поведінки, полікультурності, толерантності, корпоративної етики, доброзичливих стосунків, що сприяють підтримуванню позитивного мікроклімату між учасниками освітнього процесу академії.

5.5.5. Організація заходів, що актуалізують формування та розвиток у здобувачів ВО академічної культури, доброчесності та свобод.

5.5.6. Підтримування традицій, спрямованих на промоцію фахівця морської галузі – випускника ХДМА.

5.5.7. Реалізація заходів щодо дотримання здобувачами ВО законодавства України, морально-етичних норм поведінки як в академії, так і за її межами, дбайливого ставлення до майна ХДМА.

5.6. Міжнародна діяльність:

5.6.1. Вивчення міжнародного досвіду підготовки фахівців за профілем кафедри та використання його в освітньому процесі.

5.6.2. Організація та участь у міжнародних конференціях, семінарах, конкурсах, виставках, форумах, конгресах тощо.

5.6.3. Організація та проведення заходів, спрямованих на становлення та провадження міжнародних контактів із закладами освіти, громадськими об'єднаннями (грантові проекти, програми, міжнародне стажування НПП, міжнародна академічна мобільність, міжнародне наукове партнерство тощо).

5.6.4. Співпраця зі стейкхолдерами – представниками міжнародних компаній.

6. СТРУКТУРА ТА УПРАВЛІННЯ

6.1. Структура, кількісний та якісний склад кафедри ЗФПтаМБ визначаються характером її освітньої спрямованості, кількістю та контентом освітніх компонент, обсягом затвердженого навчального навантаження НПП, кількості та величин ставок у поточному навчальному році, науково-дослідницької роботи та ін.

6.2. Структурні підрозділи Кафедри ХДМА у своїй діяльності керуються відповідними положеннями про такі структурні підрозділи; положення про Кафедру академії розробляються і затверджуються у встановленому порядку.

6.3. На кафедрі можуть утворюватися секції. Секція об'єднує викладачів однієї або кількох суміжних освітніх компонент для спільного вирішення наукових, методичних, організаційних питань та забезпечення освітнього процесу.

6.4 Права та обов'язки завідувача кафедри та членів кафедри ЗФПтаМБ визначаються Статутом академії, цим Положенням та відповідними посадовими інструкціями.

6.5. Кафедру ЗФПтаМБ очолює завідувач, який має відповідно до галузі знань за профілем кафедри вчене звання та/або науковий ступінь.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 13 з 22

У своїй діяльності завідувач кафедри керується чинним законодавством України, Статутом академії, наказами ректора, а також посадовими обов'язками, покладеними на нього ректором і деканом факультету. Завідувач кафедри підпорядковується безпосередньо декану факультету судноводіння. Завідувач кафедри може делегувати частину своїх повноважень своїм заступникам.

6.7. Функціональні обов'язки завідувача кафедри регламентуються посадовою інструкцією завідувача кафедри, наказами ректора академії, розпорядженнями керівництва ХДМА.

6.8. Завідувач кафедри несе особисту відповідальність за діяльність кафедри.

6.9. До складу кафедри входять професори, доценти, старші викладачі, викладачі, асистенти та навчально-допоміжний персонал.

6.10. Кадрове забезпечення освітнього процесу є одним із головних напрямків у діяльності кафедри.

На посади науково-педагогічних працівників обираються за конкурсом особи, які мають наукові ступені або вчені звання, а також випускники магістратури, аспірантури, докторантури та особи, що мають освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста.

Посадові обов'язки НПП кафедри ЗФПтаМБ визначаються посадовими інструкціями науково-педагогічних працівників.

6.11. Колективним органом управління кафедрою є її засідання. Головою засідання кафедри є її завідувач.

6.12. Засідання кафедри ЗФПтаМБ проводяться відповідно до плану роботи кафедри на навчальний рік (1 раз на місяць або частіше – за виробничої необхідності).

Оприлюднення інформації про діяльність кафедри (зокрема, про засідання кафедри) може бути розміщено на сторінці сайту кафедри (факультету) або офіційному сайті ХДМА, на інформаційних панелях, у соціальних мережах тощо.

Присутність на засіданні кафедри є обов'язковою для всіх науково-педагогічних працівників кафедри, за виключенням відсутності з поважних причин (відпустка, хвороба, відрядження тощо).

6.13. Кафедра ЗФПтаМБ може приймати рішення, якщо на її засіданні присутні не менше 2/3 складу її НПП, які працюють на постійній основі.

6.14. Рішення кафедри вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало понад 50 відсотків присутніх на засіданні науково-педагогічних працівників.

6.15. Засідання кафедри оформляється протоколом відповідно до вимог сучасного діловодства. Протоколи засідань кафедри візують голова (завідувач кафедри) та секретар засідання.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 14 з 22

6.16. Звітування про діяльність кафедри за усіма її напрямками відбувається на вченій раді факультету.

6.17. Дослідницька інфраструктура, матеріально-технічна база є складовими кафедри.

7. ПРАВА

7.1. Кафедра ЗФПтаМБ у своїй діяльності керується правилами внутрішнього розпорядку та іншими нормативно-правовими документами академії.

7.1.1. Кафедра ЗФПтаМБ має право:

- подавати до деканату факультету судноводіння, провідних відділів академії пропозиції щодо оптимізації, удосконалення, ефективності реалізації освітнього процесу (формування освітньої програми, навчального плану, розподілу індивідуального навантаження, кадрового забезпечення спеціальностей, умов праці тощо).

- вимагати від здобувачів ВО, науково-педагогічних працівників і навчально-допоміжного персоналу виконання Правил внутрішнього розпорядку академії, посадових інструкцій, трудового договору (контракту), цього Положення.

- представляти інтереси академії в міжнародних організаціях, міжнародних конференціях (симпозіумах), державних установах, підприємствах та організаціях України в межах наданих повноважень у разі офіційного підтвердження таких прав керівництвом академії.

- подавати згідно з чинними нормативними документами, зокрема, Статуту академії, Правил внутрішнього розпорядку та Колективного договору, клопотання щодо заохочення науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти чи працівників із числа навчально-допоміжного персоналу кафедри, або застосування заходів дисциплінарного впливу, а також застосування інших заходів, передбачених чинним законодавством та Правилами внутрішнього розпорядку академії.

- розробляти стратегічні програми інноваційного розвитку кафедри, заявки на участь у грантових програмах тощо.

- клопотати перед адміністрацією академії щодо сприяння реалізації програми інноваційного розвитку кафедри, модернізації навчально-лабораторного та наукового обладнання, оснащення службових приміщень, аудиторій, лабораторій кафедри сучасними технічними засобами навчання, комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням.

8. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

8.1. Відповідальність кафедри ЗФПтаМБ реалізується через відповідальність працівників кафедри: завідувача кафедри, заступників завідувача кафедри та інших працівників кафедри.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 15 з 22

Відповідальність кожного працівника кафедри залежить від покладених на нього його посадових обов'язків, носить індивідуальний характер і визначається Статутом академії, посадовою інструкцією, Правилами внутрішнього розпорядку та іншими нормативно-правовими документами академії.

8.2. Завідувач кафедри (заступник завідувача кафедри) несе відповідальність за:

- кадрове забезпечення кафедри відповідно до ліцензованих вимог;
- роботу кафедри в цілому;
- стан навчальної, навчально-методичної, науково-дослідницької і виховної роботи членів кафедри;
- стан трудової дисципліни;
- підготовку науково-педагогічних кадрів;
- якість викладання освітніх компонент кафедри;
- організацію та забезпечення викладання освітніх компонент в умовах дистанційного, змішаного навчання тощо;
- впровадження і використання викладачами кафедри інноваційних технологій на лекційних, семінарських (практичних, лабораторних) заняттях.
- оцінювання поточної роботи здобувачів ВО відповідно до діючих критеріїв ЄКТС та своєчасне відображення науково-педагогічними працівниками кафедри результатів оцінювання набутих знань здобувачами вищої освіти;
- ведення науково-педагогічними працівниками кафедри документації відповідно до нормативно-правових вимог та норм сучасного діловодства.;
- організацію процесу своєчасного ознайомлення співробітників кафедри з актуальною державно-нормативною базою та внутрішньою документацією, наказами, розпорядженнями тощо;
- дбайливе ставлення до майна у закріплених за кафедрою службових приміщеннях усіх учасників освітнього процесу.

8.3. Завідувач кафедри несе персональну відповідальність за невиконання підпунктів 8.2.

8.4. Науково-педагогічні працівники кафедри несуть відповідальність за:

- дотримання умов контракту, трудового розпорядку;
- виконання індивідуального плану роботи викладача;
- якісне викладання освітніх компонент кафедри;
- оцінювання поточної роботи здобувачів ВО відповідно до діючих критеріїв ЄКТС та несвоєчасне відображення результатів оцінювання набутих знань здобувачами вищої освіти;
- виконання розпоряджень, наказів керівництва ХДМА та дотримання вимог інших внутрішніх нормативних документів академії;
- дотримання здобувачами навчальної дисципліни.

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 16 з 22

8.5. Навчально-допоміжний персонал кафедри несе відповідальність згідно з посадовими інструкціями.

9. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

9.1. У своїй діяльності кафедра ЗФПтаМБ співпрацює та погоджує свою роботу з ректором, проректорами академії, деканом факультету судноводіння та його заступниками, начальниками та завідувачами відділів ХДМА.

9.2. Кафедра ЗФПтаМБ погоджує, регламентує свою діяльність відповідно до рішень вченої ради факультету та/або академії, ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти Херсонської державної морської академії, ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти відповідного факультету, навчально-методичного відділу, відділу забезпечення якості освіти, співпрацює з іншими кафедрами, відділами, відокремленими структурними підрозділами академії тощо.

10. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАФЕДРИ

10.1. Кафедра зобов'язана розробляти та зберігати у своїх робочих приміщеннях та/або в електронному вигляді документацію, що відображає зміст і організацію освітнього процесу, стан наукової та навчально-методичної роботи науково-педагогічних працівників.

10.2. Обов'язкове організаційне та навчально-методичне забезпечення кафедри включає конкретний комплекс документів, передбачений номенклатурою справ, необхідний і достатній для документування діяльності кафедри:

10.2.1. Положення про кафедру.

10.2.2. Паспорти кафедри, навчальних кабінетів.

10.2.3. Посадові інструкції співробітників кафедри.

10.2.4. Акт готовності кафедри до нового навчального року.

10.2.5. План роботи кафедри.

10.2.6. Річні звіти про роботу кафедри.

10.2.7. Протоколи засідань кафедри.

10.2.8. Графік освітнього процесу.

10.2.9. Індивідуальні плани роботи викладачів.

10.2.10. Відомості про загальний обсяг годин по кафедрі та розподіл їх між викладачами, звіти про виконання навчального навантаження.

10.2.11. Рапорти щодо розподілу навчального навантаження НПП на навчальний рік.

10.2.12. Робочі навчальні програми з освітніх компонент, що закріплені за кафедрою.

10.2.13. Графік підвищення кваліфікації НПП.

10.2.14. Індивідуальні плани стажування НПП та копії сертифікатів

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 17 з 22

про підвищення кваліфікації за останні п'ять років.

10.2.15 Графік контрольних відвідувань занять керівництвом кафедри.

10.2.16. Графік взаємовідвідування занять.

10.2.17. Журнал взаємовідвідування занять викладачами.

10.2.18. Графік проведення науково-педагогічними працівниками кафедри семестрових консультацій.

10.2.19. Журнал реєстрації консультацій для здобувачів вищої освіти.

10.2.20. Навчально-методичні матеріали до вивчення освітніх компонент закріплених за кафедрою.

10.2.21. Методичні матеріали щодо змісту і організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, поточного і підсумкового контролю їхніх знань з освітніх компонент, що закріплені за кафедрою.

10.2.22. Засоби діагностики змісту і якості навчання (тестові завдання, завдання для контрольних робіт тощо) з освітніх компонент, які закріплені за кафедрою та мають підсумковий контроль у формі екзамену.

10.2.23. Наповнення офіційної веб-сторінки кафедри та веб-сайту академії, платформи LMS Moodle.

10.2.24 Журнал реєстрації інструктажів із питань охорони праці тощо.

10.3. В умовах пандемії, воєнного стану та за інших форсмажорних обставин організація освітнього процесу може відбуватися в синхронному та асинхронному режимі з елементами комбінованого навчання. За таких умов освітній процес забезпечується засобами електронних ресурсів, зокрема на платформі дистанційного навчання LMS Moodle, ZOOM та інших засобів електронної дидактики. Освітній процес може бути реалізовано інтеграцією електронних засобів навчання та аудиторної роботи, тренажерної підготовки (за умови дотримання безпеки усіма учасниками освітнього процесу).

11. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

11.1. Відповідальність за видання, актуалізацію та анулювання Положення несуть укладачі та відділ забезпечення якості освіти відповідно до Документованої процедури «Управління документацією».

11.2. Контроль за виконанням вимог Положення несуть посадові особи відповідно до власних функціональних обов'язків.

УКЛАДАЧ:

В.о. завідувача кафедри
загальнофахової підготовки
та морської безпеки
05.09.2025 р.

Альона СОКОЛ

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 18 з 22

ПОГОДЖУЮ:

Декан факультету судноводіння
ХДМА, доктор педагогічних
наук, професор

08.09.2025 р.

Ярослав
НАГРИБЕЛЬНИЙ

Завідувач навчально-
методичного відділу
08.09.2025 р.

Валентина ЧЕРНЕНКО

В.о. начальника відділу
забезпечення якості освіти
08.09.2025 р.

Тетяна СПИЧАК

Начальник юридичного відділу
08.09.2025 р.

Олександр СЛЄПЧЕНКО

Херсонська державна морська академія		Система менеджменту якості	03-9.4.1.2-2025
ЗМІНА: 0	ВИДАННЯ: 05.09.2025 р.	Положення про кафедру загальнофахової підготовки та морської безпеки Херсонської державної морської академії	Стор. 19 з 22

АРКУШ РОЗСИЛКИ

№ п/п	Назва підрозділу	Посада, прізвище, ім'я, по батькові	№ примірника
1.	Відділ забезпечення якості освіти		Контрольний
2.	Факультет судноводіння		Врахований
3.	Кафедра загальнофахової підготовки та морської безпеки		Врахований
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			

